

Amsterdome, Nederlands eerste circulaire evenementenlocatie

Avantgarde met historie

Het aanzien oogt al imposant, maar het verhaal erachter is zo mogelijk nog gaver: Amsterdam verwelkomt een futuristisch gebouw met een bijzondere historie in de regio, dat als eerste circulaire evenementenlocatie van Nederland in gebruik wordt genomen. Een spectaculaire koepel van 1.100 aluminium panelen op slechts vijf pilaren vormt het Amsterdome.

Tekst Aart van der Haagen

Het Amsterdome heeft een bijzondere geschiedenis. In 1971 opende aan de rand van Schiphol het Nationaal Luchtvaart Museum zijn deuren. Het nam zijn intrek in een avantgardistisch gebouw naar een concept van de Amerikaanse architect Richard Buckminster Fuller, die vier jaar eerder met zijn geodetische koepel de sterkst mogelijke ruimtelijke constructievorm lanceerde. Zijn Nederlandse collega E.A. Riphagen vertaalde deze naar een aluminium uitvoering, die zijn toepassing vond op vijf locaties, met het Aviodome op Schiphol als eerste en grootste. “Het kent een hoogte van 24 meter, een spanwijdte van zestig meter en bevat tweemaal 1.100 panelen die met elkaar een zelfdragende constructie vormen”, ver-

telt Timo Kruft, die het gebouw vanaf nu in een nieuwe toepassing en onder de nieuwe naam Amsterdome exploiteert. “In 2003 groeide het Nationaal Luchtvaart Museum uit zijn jasje en verhuisde het naar Lelystad, waarna de koepel werd afgebroken en opgeslagen in 29 containers.”

95 PROCENT BEHOUDEN

De Levend Evangelie Gemeente in Aalsmeer kocht de delen van wat als één van de eerste prefab-bouwwerken van ons land gold, maar gaf er geen bestemming aan en zette ze zeven jaar later te koop. Getipt via een kennis zag ontwikkelaar Kruft er een pracht van een evenementenlocatie in, niet alleen vanwege het inspirerende karakter, maar ook omdat het een schoolvoorbeeld vormt van circulair bouwen. “Dat principe bestaat uit vijf ringen, waarvan wij met het Amsterdome op de tweede en de derde zitten: opknappen en het gebruiken voor een andere toepassing. Vanuit dat perspectief mag je best stellen dat de bedenker van het Aviodome een halve eeuw geleden zeer vooruitstrevend was, zonder het zelf te beseffen en los van het futuristische ontwerp. Wij behouden 95 procent van het oorspronkelijke gebouw, alleen hebben we het metselwerk onder de koepel vervangen door glazen

panelen. Overigens moesten we de koepel en de staalconstructie eronder behoorlijk opknappen. Het werd destijds zonder perspectief afgebroken, aangezien er zich toen niet direct een koper aandienende. Gelukkig beschikten we over de originele constructietekeningen.”

GASLOOS

Het circulaire principe komt ook tot uiting in het dagelijks gebruik van het nieuwe Amsterdome, dat 30 november opengaat als evenementenlocatie voor groepen van 200 tot 1.000 personen. Krufft: “We werken met een warmte-koudeopslag voor de klimaatbeheersing en in de winter springt de stadsverwarming eventueel bij, waardoor we het gebouw gasloos kunnen houden. Op de berging ligt 300 vierkante meter aan zonnepanelen. De EPC-waarde bedraagt 0,98, mede dankzij een tijdens de herbouw aangebrachte isolatielaag tussen de binnen- en buitenkoepel, die overigens voor een fantastische akoestiek zorgt. Het geluid kan niet ‘pingpongen’, zeggend; het dak heeft namelijk geen gladde structuur. Verder zijn allerlei materialen hergebruikt, zoals de vloer van 75 procent granulaat, de met leds gevulde downlights uit het station van Brussel, de puien en de toiletputten uit het voormalige belastingkantoor in Hoofddorp. Overal vind je gerecycled hout en de stoelen zijn gemaakt van kunststof uit oude koelkasten.”

TOT DUIZEND PERSONEN

In Amsterdam Sloterdijk vond de exploitant een perfecte locatie om het Amsterdome te laten herrijzen. “Dit gebied is volop in ontwikkeling en bood ruimte om de accommodatie perfect tot haar recht te laten komen, zonder dat zij wordt ingeklemd door andere gebouwen. De snelweg A5, het NS-station en Schiphol liggen in de nabijheid en gasten kunnen - ongewoon voor Amsterdam - gratis parkeren.” Inwendig bevat de koepel een enorme ‘doos’, met daarin zestien flexibel in te delen ruimtes en een plenaire zaal van 850 vierkante meter, geschikt voor gezelschappen tot duizend personen. De

zwarte wanden doen de aandacht vanzelf richten op het zeventien meter brede, gebogen beeldscherm. Aanwezigheid van de nieuwste audiovisuele technieken spreekt voor zich. Boven op de binnenbouw, twaalf meter vanaf de grond gerekend, bevindt zich een open ruimte waar de koepel zich op imposante wijze over de bezoekers uitstrekt. “Geloof maar dat dat een wow-effect creëert”, stelt Krufft. “Daarnaast: hoe mooi is het dat we een historisch gebouw zo’n duurzame nieuwe bestemming hebben kunnen geven?”

www.amsterdome.nl

